

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Fridman Róbert Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Fridman Róbert ügyvéd) által képviselt felperes neve (Cg..., címe) felperesnek - a dr. Farkas Gábor ügyvéd (címe) által képviselt cégjegyzékszámú alperes neve (Cg..., címe) alperes ellen szerződésmódosítás érvénytelenségének megállapítása iránti perében az Egri Törvényszék 2018. december 7. napján kelt 4.G.20151/2018/15. számú - a 25. sorszámú kiegészítő ítélettel kiegészített - ítélete ellen a felperes 17. sorszámú fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő.

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékhatalóság felhívására - 2 500 000 (Kétmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróságnak a fellebbezett - a keresetet elutasító - ítélete indokolásában megállapított tényállás szerint az alperes, mint eladó 2015 évben adásvételi keretszerződést kötött a perben nem álló cégjegyzékszámú „D-T” Korlátolt Felelősségű Társasággal (Cg..., címe), mint vevővel az alperes által gyártott és forgalmazott takarmányok és kiegészítő termékek értékesítésére, szállítására.

2017. július 27-én a „D-R” Kft. ellen felszámolás iránti hitelezői kérelmet nyújtottak be.

Ezt követően a peres felek (a felperes által B.-en, 2017. augusztus 28-án, az alperes által K.-on, 2017. augusztus 31-én aláírt) készfizető kezesi szerződést kötöttek, amelyben a felperes készfizető kezességet vállalt az adásvételi keretszerződés alapján a „D-T” Kft., mint kötelezett szerződésszegése esetén az alperest megillető valamennyi követelés, de legfeljebb 60 000 000 Ft erejéig.

Az adós Kft. felszámolási eljárása 2017. november 17-én indult meg.

A peres felek között létrejött „Készfizető kezesi szerződés módosítása” elnevezésű okiratot a felperes 2017. november 20-án, B.-en, az alperes 2017. november 22-én, K.-on írta alá. A felek a szerződésmódosításban a felperes készfizető kezesség vállalásának mértékét 60 000 000 Ft-ról 130 000 000 Ft-ra felemelték.

Az alperes a 2018. január 9-én kelt levelében közölte a felperessel, hogy a „D-T” Kft. „f.a.”-val szemben 123 220 226 Ft összegű vételár követelése áll fenn, és felszólította, hogy mint kezes azt nyolc napon belül fizesse meg.

A felszólítást 2018. április 17-én megismételte. Mindkét felszólítás eredménytelen volt. Ezt követően a felek képviselői az alperes székhelyén személyesen egyeztettek, amelynek az

eredményeként a felperes a 2018. június 21-én kelt levelében kérte, hogy az alperes küldjön egy szerződés tervezetet a „D-T” Kft. „f. a.” tartozásaiért való kezességvállalása rendezése érdekében.

A felperes a 2018. július 3-án előterjesztett keresetében a Ptk. 6:90. § és 6:91. § (1) bekezdésére, valamint a 6:108. §-ára alapítva kérte a készfizető kezesi szerződésmódosítás érvénytelenségének a megállapítását. Arra hivatkozott, hogy annak a megkötésekor tévedésben volt a szerződés lényeges körülményei tekintetében, és ezt az alperes okozta, vagy azt felismerhette.

A jogszabályi alap megjelölése nélkül kifejtette, hogy a jogosult (az alperes) köteles késedelem nélkül tájékoztatni a kezeset a kötelezett helyzetében beállt minden olyan változásról, amely hátrányosan befolyásolhatja a kezes kötelezettel szembeni megtérítési igényét.

Előadta, hogy módosító szerződés megkötésének időpontjában a „D-T” Kft. felszámolási eljárás alá került, ennek a körülménynek az ismeretében pedig a felperes nyilvánvalóan nem kötötte volna meg azt a szerződésmódosítást, amellyel a kezességvállalása mértékét a kétszeresére növelte.

Az alperes, mint az alapszerződés jogosultja elmulasztotta a tájékoztatási kötelezettségét, ennek következtében a felperes tévedésben volt a szerződés megkötése szempontjából lényeges körülmény tekintetében.

Abban az esetben, ha az alperesnek sem volt tudomása a kötelezett ilyen helyzetéről, akkor a közös tévedés megállapításának van helye.

Az alperes az ellenkérelmében előadta, hogy mind a felperessel, mind a felperes cégcsoportjába tartozó több céggel évek óta üzleti kapcsolatban áll, napi szintű kommunikáció zajlik közöttük, ami kizárja a felperes által hivatkozott tévedést és tévedésbe ejtést.

Utalt arra, hogy a felperes a per megindítását megelőzően, a felek közötti személyes egyeztetésen egyáltalán nem hivatkozott a keresetlevélben írtakra, ezeket a „D-T” Kft. „f.a.” felszámolási eljárásának megindulása óta eltelt több mint 8 hónap alatt nem jelezte.

Arra hivatkozva is kérte a felperes keresetének az elutasítását, hogy a felperes a szerződést a Ptk. 6:89. § (3) bekezdésében előírt egy éven belül nem támadta meg.

Vitatta, hogy a „D-T” Kft. pénzügyi helyzetének megismerése vonatkozásában kedvezőbb helyzetben lett volna, mint a felperes.

Előadta, hogy a „D-T” Kft.-nek közvetlenül és közvetve is tagja a felperes, hiszen a másik tag - K.B. - a közhiteles cégnyilvántartás szerint U.E.-hoz köthető, aki a felperes többségi részesedés tagja, és ő az egyszemélyes tulajdonosa a felpereshez és a „D-T” Kft. „f.a.”-hoz kapcsolódó cégcsoportnak is. Valamennyi érintett cég cégjegyzékében - akár székhelyként, akár telephelyként vagy fióktelephelyként - megjelenik a felperes B., ... u. 15. szám alatti székhely címe. Valamennyi, a „D-T” Kft. „f.a.” ügyvezetőjének, B.A.-nak a személyéhez köthető cég cégtörténetében szerepel U.E. neve.

Álláspontja szerint a felperesnek 2017. június 27-ét követően tudnia kellett arról, hogy a „D-T” Kft.-t a felszámolás veszélye fenyegeti. A felperes a felszámolás menetével tisztában volt, hiszen abban hitelezőként be is jelentkezett. Mivel a felperes sem a 2018. január 9-én illetve április 17-én küldött fizetési felszólításaiban, sem a 2018. január 23-i hitelezői gyűlést követően nem utalt a szerződésmódosítás érvénytelenségére, ezért ezt a magatartását úgy kell tekinteni, mint a Ptk. 6:89. § (5) bekezdése szerinti megtámadási határidő megnyílása után tett, a szerződéses akaratát megerősítő, illetve a megtámadási jogról lemondó nyilatkozatot. Állította, hogy a felperes mind a levelezés, mint a személyes egyeztetés során megerősítette a kezesi szerződéses akaratát.

A felperes vitatta, hogy elmulasztotta a szerződés megtámadására nyitva álló, a Ptk. 6:89. § (3) bekezdése szerinti határidőt, mivel ezt a jogát közvetlenül a bíróság előtt érvényesítette. A jogszabály pedig nem írja elő, hogy a kereset benyújtását megelőzően írásban jelezze az alperes felé a szerződés megtámadására irányuló szándékát.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes indítványozta a felperes ügyvezetőjének orosz tolmács útján történő tanúkenti meghallgatását, valamint az ügyleti tanúk közül a megtámadott szerződés előkészítését, aláírását végig kísérő L.J. és K.É. tanúkenti meghallgatását. Az alperes a felperesi bizonyítási indítvány elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a felperes nem jelölte meg, hogy a nevezett személyek milyen olyan tényre tudnának nyilatkozni, amelyre a felperes a keresetében nem hivatkozott, illetve amelyre a felperes hivatkozott, de azt az alperes vitatta.

A felperes Dné Sz.J.V. tanúkenti meghallgatását indítványozta a felek közötti, 2018. július 11-i személyes egyeztetés tartalmának az igazolására is, és arra, hogy azok mennyiben relevánsak a jelen per eldöntése szempontjából.

Az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyaláson az anyagi pervezetés körében a Pp. 237. § (4) bekezdése alapján kérdéseket intézett a felpereshez, aki a válaszaiban nem állította azt, hogy az alperes tudott a szerződéskötés időpontjában a „D-T” Kft. felszámolási eljárásának a közzétételéről, csupán azt állította, hogy tudnia kellett arról. Ezt az állítását megalapozó jogszabályi rendelkezést viszont nem tudott megjelölni.

A felperes nyilvánvalónak tartotta, hogy az első kezési szerződés aláírásakor már tudomással bírt a „D-T” Kft. likviditási gondjairól, és nem zárta ki azt sem, hogy közte és a „D-T” Kft. „f.a.” között formális és informális kapcsolattartás áll fenn.

Előadta, hogy az akkori információi alapján belefért a felperes kockázati szintjébe további 70 000 000 Ft kezességvállalás, és hogy a tulajdonosai és vezető tisztségviselői a valószínűsítés szintjén tudtak a „D-T” Kft. „f.a.” fizetéseképtelenséget fenyegető helyzetéről, de azt úgy ítélték meg, hogy áthidalható. A szerződés módosítását követően azért kért további szerződéstervezetet az alperestől, hogy valamilyen módon rögzítsék a tartozás rendezésének a feltételeit.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta.

A Ptk. 6:90. § szerinti tévedésre alapított megtámadási okokkal összefüggésben kifejtette, hogy a perbeli készfizető kezési szerződés megkötésénél lényeges körülménynek minősül az adós pénzügyi helyzete, ennek - a követelésnek az adóstól való behajthatóságának - vizsgálata a kezesnek is érdeke. Az e körben felmerülő kockázatnak a kezes általi helyes vagy helytelen feltárása nem róható a hitelező terhére. A kezési szerződés alapján a feleket terhelő együttműködési, tájékoztatási kötelezettség azonban a bírói gyakorlat (BDT2015.3315. számú eseti döntés) szerint nem terjedhet odáig, hogy a hitelezőnek a kezes helyett és a kezes érdekében is vizsgálnia kellene az adós vagyoni helyzetét.

A „D-T” Kft. „f.a.” cégadatai szerint a felperes a Kft.-nek minősített többségi befolyással rendelkező tagja, és mint ilyen a kezési szerződés aláírásakor nyilvánvalóan tisztában kellett lennie a „D-T” Kft. „f.a.” vagyoni helyzetével. A tulajdonosi minőségből, illetve az ebből fakadó formális és informális kapcsolattartásból eredően már a közzétételi végzés megjelenése előtt tudnia kellett az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetéről, és arról, hogy 2017. július 27-én felszámolási eljárás iránti kérelmet nyújtottak be ellene.

A felperes ettől függetlenül elvállalta a plusz 70 000 000 Ft-os kezességet, mert úgy gondolta, hogy az még belefér a felperes akkori kockázati szintjébe.

Az elsőfokú bíróság e körben nem fogadta el a felperes álláspontját, és nem a „D-T” Kft. „f.a.” felszámolása elrendelésének, illetve ennek közzétételének, hanem annak tulajdonított jelentőséget, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, ezért várható volt a felszámolása elrendelése. Ezzel a lényeges körülménnyel pedig a felperesnek, mint a „D-T” Kft. „f.a.” többségi befolyással rendelkező tagjának tisztában kellett lennie.

Alaptalannak találta azt a felperesi érvelést is, miszerint az alperes okozta, vagy felismerhette az adós felszámolásának az elrendelését, illetve annak közzétételét.

Azt maga a felperes sem állította, hogy a kezési szerződés módosításakor az alperes tudott arról, hogy a bíróság közzétette a „D-T” Kft. „f.a.” felszámolását elrendelő végzését, ezért alaptalanul

hivatkozott arra, hogy az alperes elmulasztotta az e körben őt terhelő - felperes által meg nem jelölt, ezt megalapozó jogszabályi rendelkezésekből levezethető - tájékoztatási kötelezettségét.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint amennyiben a felperes a készfizető kezesi szerződés módosítása során valóban lényeges körülménynek tekintette a felszámolás elrendelésének a tényét, akkor a nyilvános cégjegyzéki adatokból maga tájékozódhatott volna e körben. A felperes esetleges tévedését ezért nem az alperes, hanem saját gondatlan magatartása okozta.

Az elsőfokú bíróság az alperes ellenkérelme alapján - amelyben arra hivatkozott, hogy a felperestől, mint professzionális üzleti vállalkozástól elvárható, hogy a kezesség vállalását megelőzően a közhiteles nyilvántartásokból tájékozódjon arról a cégről, amelynek a tartozásáért kezességet vállal - a Ptk. 6:90. § (3) bekezdésében szabályozott, a megtámadást kizáró ok fennállását állapította meg.

A felperes a perben nem hivatkozott semmilyen olyan tényre vagy körülményre, amely kizárta vagy akadályozta volna a Ptk. 6:90. § (3) szerinti tévedésének a felismerését, a „D-T” Kft. „f.a.” felszámolása elrendeléséről való tájékozódását.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a felperesnek a Ptk. 6:90. § (2) bekezdése szerinti, a felek közös téves feltevésére alapított keresetét is.

E körben kifejtette, hogy még ha a felszámolást elrendelő végzés közzétételét is kellene a szerződés megkötésekor fennálló, a megtámadás alapjául szolgáló lényeges körülménynek tekinteni, az alperesnek ebben az esetben is alapvető gazdasági érdeke lett volna a kezesi szerződésmódosítás megkötése, amellyel a felszámolási eljárásban szabályozott hitelezői kielégítési sorrenden kívül, közvetlenül megkaphatja a felperestől, mint készfizető kezestől a „D-T” Kft. „f.a.” tartozását. Az alperes szempontjából ezért a szerződésmódosítás megkötése során nem tekinthető lényeges körülménynek az adós felszámolásának az elrendelése, az erről szóló végzés közzététele.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:91. §-ára alapított kereseti kérelemmel összefüggésben kifejtette, hogy a felperes nem nyilatkozott a megtévesztés törvényi tényállási elemeivel kapcsolatban, nem adta elő, hogy az alperes milyen szándékos magatartással ejtette vagy tartotta őt tévedésben. A felperes megtévesztésre alapított keresetét emiatt utasította el.

Alaptalannak találta azt az alperesi hivatkozást, miszerint a felperes megtámadási joga megszűnt a Ptk. 6:89. § (5) bekezdése szerint, mivel nem tett eleget a Ptk. 6:89. § (3) alapján őt terhelő, a szerződés megkötésétől számított egyéves határidőn belüli megtámadásra vonatkozó kötelezettségének.

A perbeli szerződésmódosítás kelte 2017. november 20. napja, ezért a felperes az Egri Törvényszékhez 2018. július 3. napján előterjesztett keresetlevelében a megtámadási határidőn belül érvényesítette az igényét.

Az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes tanúmeghallgatás iránti bizonyítási indítványainak az elrendelését.

A keresetlevél V. pontjában előterjesztett bizonyítási indítvány ugyanis nem tartalmazta a Pp. 275. § (1) bekezdésében foglaltakat, a felperes nem jelölte meg, hogy a tanúk meghallgatásával milyen tényt kíván bizonyítani. A felperes bizonyítási indítványának ezt a hiányosságát a perfelvételi tárgyaláson sem pótolta, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 276. § (4) bekezdése alkalmazásával mellőzte az indítványt.

Dné Sz. J. V. felperesi vezető tisztségviselő tanúkénti meghallgatására irányuló bizonyítási indítvány elutasítását ezeken túl a Pp. 276. § (5) bekezdésére utalva is indokolta, ugyanis a perbeli jogvita eldöntése szempontjából nem bírt jelentőséggel az, hogy mi hangzott el a 2018. június 11-i személyes egyeztetésen, erre nézve szükségtelen a bizonyítási eljárás.

A pervesztes felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperesi jogi képviselő költségjegyzékében megjelölt, bruttó 2 921 000 Ft ügyvédi munkadíjból álló perköltsége

megfizetésére. A 25. sorszámú kiegészítő ítélettel pedig kötelezte a felperest az állami adóhatóság felhívására 1 500 000 Ft feljegyzett kereseti illetéknek az állam javára történő megfizetésére.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, valamint a másodfokú perköltsége megállapítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a hiányosan és tévesen megállapított tényállás alapján, az irányadó jogszabályok téves értelmezésével hozta meg a megalapozatlan ítéletét.

Jogszabálysértőnek tartotta az elsőfokú bíróság eljárását, azt, hogy lényegében az alperes minden nyilatkozatát a valóságnak megfelelőnek fogadta el, míg a felperes előadásait gyakorlatilag figyelmen kívül hagyta, a bizonyítási indítványait mellőzte.

Sérlemzte, hogy az elsőfokú bíróság - amennyiben úgy látta, hogy a felperes a megtévesztésre alapított kereseti kérelme körében nem tett konkrét tényállítást - a Pp. 115. § (1) bekezdése szerint nem hívta fel a felperest hiánypótlásra, tényállításai és jogi érvelése szükséges kiegészítésére.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértéseként jelölte meg azt is, hogy a perfelvétel körében, az anyagi pervezetés kereteit túllépve, gyakorlatilag érdemi bizonyítási eljárásba bocsátkozott, ehhez azonban szükséges lett volna a felperes által indítványozott tanúk meghallgatása is.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyaláson a felperesi jogi képviselőhöz számos olyan kérdést intézett, amelyre csak a felperesi ügyvezető tudott volna részletesen nyilatkozni, ez azonban már a bizonyítási eljárás részét képezte volna, amelyre végül is nem került sor.

A jogvita kereteinek meghatározása, a bizonyítékok bemutatása körében a felperesi jogi képviselőnek olyan, előre meg nem ismerhető kérdésekre kellett (volna) válaszolnia, illetve olyan tényállási elemekre kellett volna nyilatkoznia (konkrét szerződések körére, konkrét pénzmozgásokra), amelyekre csak a tanúként meghallgatni kért személyek tudtak volna nyilatkozni. Mivel a meghallgatásukhoz tolmácsot is elő kellett volna állítani, ezért ennek a szabályszerű kivitelezésére a per e szakaszában nem volt lehetőség.

Összefoglalt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azért nem derítette fel a kellő mélységben a tényállást, mert azokat a kérdéseket, amelyeket az anyagi pervezetés körében a felperesi jogi képviselőhöz intézett, valójában a tárgyalási szakban, a bizonyítás lefolytatása körében a felperes által megidézni kért tanúkhöz kellett volna intéznie. Ez azt eredményezte, hogy az elsőfokú bíróság lényegében az alperesi jogi képviselő által előadottakra alapította az ítéletét. Az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak a megsértése pedig kihatott az ügy érdemi elintézésére is, és ez a jogszabálysértés a másodfokú eljárásban nem orvosolható, emiatt szükséges az elsőfokú eljárás kiegészítése.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el a polgári perrendtartásról szóló 2013. évi CXXX. törvény (Pp.) 376. § (1) bekezdése szerint, mivel a felek egyike sem kérte tárgyalás tartását.

A fellebbezés alaptalan.

A felperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 381. §-a alapján, az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak az ügy érdemére kiható megsértésére hivatkozva kérte, állítva, hogy ennek az orvoslására a másodfokú eljárásban nem lehetséges.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését egyrészt abban jelölte meg, hogy a Ptk. 6:91. § (1) bekezdésére (megtévesztésre) alapított kereseti kérelme körében - amennyiben azt tartalmilag hiányosnak tekintettel - nem hívta fel a Pp. 115. § (1) szerint hiánypótlásra felperest.

Másodsorban azt tartotta jogszabálysértőnek, hogy az elsőfokú bíróság a perfelvétel körében, az anyagi pervezetés kereteit túllépve bocsátkozott a bizonyítási eljárásba, a pernek ebben a szakaszában olyan kérdéseket intézett a jogi képviselőhöz, amelyeket a bizonyítási szakban, a tanúként meghallgatni kért személyekhez kellett volna intéznie.

A bíróság feladata az, hogy a hozzá benyújtott keresetlevelet megvizsgálja abból a szempontból, hogy az tartalmilag alkalmas-e az érdemi elbírálásra.

Az elsőfokú bíróság a jelen perben a keresetlevélnek a Pp. 176. § (1)-(2) bekezdése szerinti visszautasítását megalapozó hiányt nem állapított meg, azt érdemi elbírálásra alkalmasnak tartotta, és az 5. sorszámú végzésével megküldte az írásbeli előkészítés keretében az alperesnek az ellenkérelem előterjesztésére történő felhívással.

Az alperes a 6. sorszámú ellenkérelmének III. pontjában arra hivatkozott, hogy a felperes alaptalanul állította azt, hogy megtévesztette (tévedésbe ejtette) a felperest, „...mindemellett a tévedésbe ejtés tekintetében nem bizonyított, nem is valószínűsített olyan tényt, amellyel azt alátámasztotta volna, ilyen bizonyítási indítványt sem ajánlott fel.” Abszurdnak találta azt az állítást, hogy egy kívülálló harmadik személy megtéveszse egy cég pénzügyi helyzetével kapcsolatosan az adott cégnek a tulajdonosát.

Az elsőfokú bíróság a 7. sorszámú végzésével a Pp. 187. § a) pontja alapján további írásbeli perfelvételt rendelt el, a 188. § alapján kézbesítette a felperesnek az alperes ellenkérelmét és annak mellékleteit azzal a felhívással, hogy tizenöt napon belül terjessze elő a válaszirátát. A végzés tartalmazta azt a tájékoztatást is, hogy a válaszirat tartalmára a Pp. 201. §-ában írtak az irányadóak.

A Pp. 201. § (1) bekezdés a) pontja szerint a válasziratban fel kell tüntetni azt, hogy a fél az ellenkérelemben szereplő tény-, illetve jogállításokat, kérelmeket, illetve a bizonyítékokra, bizonyítási indítványokra vonatkozó állításokat mennyiben és milyen okból vitatja. A (3) bekezdés szerint, ha a fél az ellenkérelemre tekintettel keresetet kíván változtatni, a válasziratban fel kell tüntetni a keresetváltoztatást tartalmazó nyilatkozatot.

A Pp. 7. § (1) bekezdés 12. pontja szerint keresetváltoztatás az, ha a fél a keresetével összefüggésben előadott korábbi

a) tényállításához képest eltérő vagy további tényre hivatkozik,

b) jogállításához, illetve jogi érveléséhez képest eltérő vagy további érvényesíteni kívánt jogot állít, illetve jogi érvelésre hivatkozik.

A felperesnek - az alperes ellenkérelmének ismeretében - külön, erre irányuló hiánypótlási felhívás nélkül is nyilatkozni kellett volna arról, hogy vitatja-e, és miért azt az alperesi állítást, hogy a megtévesztésre alapított keresetével összefüggésben nem valószínűsített semmilyen, ezt megalapozó tényt, e körben semmilyen bizonyítást nem indítványozott.

Az elsőfokú bíróság ezért nem követett el eljárási szabálysértést azzal, hogy a felperest külön, a Pp. 115. §-a szerint nem hívta fel e körben hiánypótlásra.

A felperes a 8. sorszámú válasziratában Ptk. 6:89. § (3) és (5) bekezdése alkalmazhatóságával kapcsolatos álláspontját fejtette ki, valamint fenntartotta a tévedés körében korábban előadottakat, és megjelölte, hogy az egyes tanúkat milyen - álláspontja szerint a per szempontjából releváns - körülmények vonatkozásában kéri meghallgatni.

Az elsőfokú bíróság ezt követően kézbesítette a 9. sorszámú, a perfelvételi tárgyalásra a Pp. 189. § (1) bekezdés a) pontja szerinti idézést és az alperesnek a felperes válaszirátát a (4) bekezdésnek megfelelően megküldte.

Az idéző végzés tartalmazta azt, a Pp. 189. § (6) bekezdése szerinti felhívást, miszerint a fél köteles gondoskodni arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson tény- és bizonyítási kérdésekben személyesen vagy képviselője útján nyilatkozatot tudjon tenni. Tájékoztatott Pp. 191. § (4) bekezdésének megfelelően arról, hogy e körben a fél jogi képviselője mellett a fél, a törvényes képviselője és a nem jogi képviselő meghatalmazottja hatályos nyilatkozatot tehet, és arról is, hogy a Pp. 192. § (2)

bekezdése szerint nincs helye a perfelvételi tárgyalás elhalasztásának önmagában azért, mert a fél képviselője azért nem tudja megtenni a nyilatkozatát, mert a jelen nem lévő fél vagy annak más képviselője rendelkezik a szükséges ismeretekkel.

A perfelvételi szakasz célja a Pp. 183. § (1) bekezdése szerint az, hogy a felek a perfelvételi iratban feltüntetett vagy a perfelvételi tárgyaláson előadott tényre és jogra vonatkozó állítással, tagadással, be- vagy elismeréssel, ezekből következő kérelemmel, a tények megállapításához szükséges bizonyítási indítvánnyal, a bizonyítékok és a bizonyítási indítványok értékelésére vonatkozó nyilatkozattal, valamint a bizonyítási eszközök rendelkezésre bocsátásával (a továbbiakban együtt: perfelvételi nyilatkozat) - a bíróság közrehatása mellett - meghatározzák a jogvita kereteit.

Az elsőfokú bíróság a 14. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a Pp. 191. § (1) bekezdésének megfelelően összegezte a feleknek a jogvita szempontjából lényeges nyilatkozatait, és az anyagi pervezetés körében, a Pp. 191. § (3) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve a szükséges körben felhívta a felperest, és lehetőséget biztosított arra, hogy előadja a perfelvételi nyilatkozatát.

Az elsőfokú bíróság által a felpereshez intézett kérdések egy része (1., 2., 3., 11. kérdés) a felperesnek a Ptk. 6:91. § (1) bekezdésére alapított keresetét megalapozó tények, bizonyítékok tisztázására irányult, ám azokra a tárgyaláson jelenlévő jogi képviselő nem tudott konkrétan nyilatkozni.

A perfelvételi tárgyalásnak éppen az a célja, hogy az ott - személyesen (törvényes képviselője útján) is - jelen lévő felek a bíróság közreműködésével meghatározzák az adott jogvita kereteit, tisztázzák a kérelem hiányait. Ezt szolgálja a Pp. 189. § (6) bekezdésének a már idézett rendelkezése.

A felperes ezért alaptalanul sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyaláson érdemi tárgyalásra tartozó kérdésekbe bocsátkozott. A felperes köteles lett volna arról gondoskodni, hogy a perfelvételi tárgyaláson a tény- és bizonyítási kérdésekben a jogi képviselője, vagy a törvényes képviselője, vagy a nem jogi képviselő meghatalmazottja útján nyilatkozatot tudjon tenni. A felperes fellebbezésében sérelmezett, hozzá intézett kérdések a kereseti kérelem hiányainak pótlását, a jogvita kereteinek a meghatározását szolgálták.

A felperes nem gondoskodott arról, hogy a perfelvételi tárgyaláson a szükséges nyilatkozatot meg tudja tenni, emiatt az a Pp. 192. § (2) bekezdése szerint nem volt elhalasztható, ezért az elsőfokú bíróság a perfelvételi tárgyalás lezárását követően jogszerűen rendelte el a per érdemi tárgyalását, és a rendelkezésére álló, a felek által szolgáltatott (hiányos) kérelmek és bizonyítékok alapján eljárási szabálysértés nélkül hozta meg az ítéletét.

Az ítéletábra a felperes fellebbezésében hivatkozott okokból nem tartotta megállapíthatónak az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértését, ezért az elsőfokú ítéletnek az erre alapított, a Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezést alaptalannak találta, és a Pp. 382. § alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét - az ügy érdemét nem érintve - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelensége és illetékfeljegyzési joga folytán a másodfokú eljárási költségeit maga köteles viselni, és az ítéletábra a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján őt kötelezte a 2 500 000 Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéknek felhívásra, az állam javára való megfizetésére.

Az alperes a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tett, költségei megtérítését nem kérte, ezért az ítéletábrának erről nem kellett rendelkeznie.

Debrecen, 2019. május 09.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró